

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії

Навчальний рік 2026-2027

СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«ГІДРОТЕРАПІЯ»

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти _____ очна _____

(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» _____

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність «227» Терапія та реабілітація _____

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 3

Силабус освітнього компоненту
затверджено на засіданні кафедри
спортивної, фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії, ерготерапії
ХНМУ

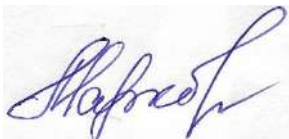
Протокол від
«27» _____ серпня _____ 2024 року № 1

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем терапевтичного профілю

Протокол від
«28» _____ серпня _____ 2024 року № 1

В.о. завідувачки кафедри

Голова

доцент Олена МАРКОВСЬКА

(підпис)

(прізвище та ініціали)

професор Павло КРАВЧУН

(підпис)

(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Марковська Олена Володимирівна – в.о. завідувача кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ, к.мед.н., доцент
2. Самойлова Ганна Петрівна – доцент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ, к.мед.н.
3. Гуржій Олена Ігорівна – асистент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ, к.мед.н.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Гуржій Олена Ігорівна
Інформація про викладача	Професійні інтереси: фізична терапія, лікувальний масаж, ерготерапія, мануальна терапія
Контактний тел.	+380954579477
E-mail:	oi.hurzhi@kntmu.edu.ua
Інформація про консультації: <u>очні консультації</u> розклад: місце проведення:	понеділок з 09.00 до 11.00 середа з 09.00 до 11.00 Університетська клініка ХНМУ, вул. Олександра Шпейєра, 4
<u>он-лайн консультації</u>	
Локація	 <p style="text-align: right;">вул. Олександра Шпейєра, 4</p>

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Гідротерапія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Терапія та реабілітація».

Опис освітнього компоненту (анотація)

Як самостійна галузь медичних знань, гідротерапія вивчає науково обґрунтовані основи раціонального застосування засобів та методів водолікування для відновлення здоров'я, працездатності і якості життя людини, які були порушені внаслідок захворювань, травм або інших ушкоджень. Метою вивчення дисципліни є набуття студентами знань про засоби найбільш ефективного і раннього повернення хворих та інвалідів до побутових і трудових процесів.

На сучасному етапі в системі медичної реабілітації хворих значне місце належить одному з найдоступніших та природних засобів реабілітації – гідротерапії. Гідротерапія є методом природної, функціональної, патогенетичної та профілактичної терапії і відображає принципи активного відновного лікування, що знаходиться в повній відповідності з реабілітаційним напрямком у сучасній клінічній медицині. Недооцінка цього методу нерідко приводить до збільшення термінів лікування і виникненню різних функціональних порушень або більш серйозних ускладнень а іноді й до втрати працездатності. Сучасна практика охорони здоров'я передбачає застосування реабілітації на всіх етапах лікування (стаціонар, поліклінічне відділення, санаторно-курортне лікування). Гідротерапію, як вагому складову медичної реабілітації, проводять з урахуванням спадкоємності етапів реабілітації і поєднання з лікувальною фізкультурою, з преформованими фізіотерапевтичними методами лікування, мануальною терапією, голкорексфлексотерапією та іншими методами лікування у відділеннях відновлювального лікування, санаторно-курортних установах, реабілітаційних центрах.

Предметом вивчення освітнього компоненту є формування у здобувачів адекватних уявлень про їхню майбутню діяльність, особливості професії й тих вимог, які будуть пред'явлені майбутньому фахівцеві з професійною освітою. Медичні ВНЗ повинні готувати всебічно розвинених спеціалістів, які б володіли теоретичними знаннями і практичними навичками та вміннями застосування всіх засобів медичної реабілітації в своїй лікувально-профілактичній роботі.

Міждисциплінарні зв'язки:

Базується на базових знаннях, вміннях, навичках, які отримані раніше при вивченні анатомії людини, фізіології людини, патофізіології, пропедевтики

внутрішніх хвороб, загальної хірургії, акушерства та гінекології, педіатрії, з якими інтегрується програма «Гідротерапія» (за професійним спрямуванням).

Пререквізити

«Гідротерапія» як навчальна дисципліна базується на вивченні здобувачами анатомії людини, медичної біології, медичної хімії, медичної та біологічної фізики, фізіології, патофізіології, гігієни та екології, фармакології, пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики педіатрії й інтегрується з цими дисциплінами; забезпечує послідовність та взаємозв'язок з внутрішньою медициною, хірургією, травматологією й ортопедією, неврологією, педіатрією, акушерством і гінекологією та іншими предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами.

Постреквізити

Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 4 років навчання, є базою для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 1», підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах другого магістерського рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE - [Курс: Гідротерапія | Система дистанційного навчання ХНМУ \(knmu.edu.ua\)](http://knmu.edu.ua)

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є набуття здобувачами знань про засоби та методи гідротерапевтичного реабілітаційного впливу з метою ефективного і раннього повернення хворих та осіб з інвалідністю до побутових і трудових процесів. Сформуванню у здобувачів вищої освіти адекватні наукові уявлення про закономірності фізіологічних основ водолікувальних реабілітаційних заходів при різних захворюваннях людини, особливості гідротерапевтичного впливу на відновлення або компенсаторну перебудову функціональних систем та органів у зв'язку з порушеною функцією.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- забезпечення майбутніх фахівців знаннями про гідротерапію як складову медичної реабілітації і систему заходів щодо відновлення або компенсації фізичних можливостей, підвищення функціонального стану та адаптаційних резервів організму людини та алгоритмами її застосування з метою збереження, оновлення і зміцнення здоров'я, а також для лікування патологій, профілактики захворювань.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:

інтегральні:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психологопедагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 07. Тракувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами наступних **соціальних навичок (Soft skills):**

Зв'язок – здатність до усного спілкування, написання, подання, прослуховування.

Люб'язність – манери, етикет, діловий етикет, кажу, будь ласка, і дякую вам, шанобливо.

Гнучкість – адаптивність, бажання змінюватися, навчання протягом усього життя, приймає нові речі, налаштовує, навчає.

Цілісність – чесна, етична, висока моральність, має особисті цінності.

Міжособистісні навички – приємність, привабливість, почуття гумору, дружність, вихованість, співпереживання, самоконтроль, терпимість, комунікабельність.

Позитивне ставлення – оптимістичний, захоплений, заохочувальний, щасливий, впевнений.

Професіоналізм – діловий, добре одягнений.

Відповідальність – підзвітна, надійна, виконує роботу, винахідлива, самодисциплінована, хоче робити добре, сумлінно, здоровий глузд.

Командна робота – кооператив, працюють разом з іншими, приємні, сприятливі, корисні, спільні.

Робоча етика – працьовитий, готовий працювати, лояльний, ініціативний, мотивований вчасно.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту
		денна форма навчання
Кількість кредитів –3	22 «Охорона здоров'я»	За вибором
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 227 «Терапія та реабілітація» Спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»	Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
		5-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 44 самостійної роботи студента -46	Освітній ступінь: Перший (бакалаврський) ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		28 год.
		Самостійна робота
		46 год.
Індивідуальні завдання:		
-		
Вид контролю: залік		

2.1. Опис дисципліни

2.2.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Вступ до гідротерапії. Історія та розвиток гідротерапії. Основні принципи та види гідротерапії. Области застосування та переваги гідротерапії.	4	Інформаційна (освітня)
2	Терапевтичні процедури в гідротерапії: ванни, душі, обгортання, компреси, обтирання. Види процедур, показання та протипоказання до застосування.	4	Інформаційна (освітня)
3	Особливості використання гідротерапевтичних процедур для оздоровлення та профілактики захворювань у дорослих та дітей, загальні принципи та підходи до загартування.	4	Інформаційна (освітня)
4	Організація роботи, правила техніки	4	Інформаційна

	безпеки, невідкладна допомога при застосуванні гідротерапії.		(освітня)
	Всього годин	16	

2.2.2. Семінарські заняття

Проведення семінарських занять не передбачено програмою.

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вступ до гідротерапії. Історія та розвиток гідротерапії. Основні принципи та види гідротерапії. Області застосування та переваги гідротерапії.	4	Розповідь-пояснення	Усне опитування (індивідуальне)
2	Терапевтичні процедури в гідротерапії: ванни, душі, обгортання, компреси, обтирання. Види процедур, показання та протипоказання до застосування.	4	Демонстрація	Усне опитування (індивідуальне)
3	Лікувальні мінеральні води при зовнішньому та внутрішньому застосуванні.	4	Демонстрація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне)
4	Особливості застосування гідротерапії при порушеннях опорно-рухового апарату	4	Демонстрація	Усне опитування (індивідуальне)
5	Особливості гідротерапії при порушеннях нервової системи.	4	Розповідь-пояснення	Усне опитування (індивідуальне)
6	Особливості використання гідротерапевтичних процедур для оздоровлення та профілактики захворювань у дорослих та дітей, загальні принципи та підходи до загартування.	4	Розповідь-пояснення	Усне опитування (індивідуальне)
7	Організація роботи, правила техніки безпеки, невідкладна допомога при застосуванні гідротерапії. Залікове заняття	4	Розповідь-пояснення	Тестовий контроль
	Всього годин	28		

2.2.4. Лабораторні заняття

Проведення лабораторних занять не передбачено програмою

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вступ до гідротерапії. Історія та розвиток гідротерапії. Основні принципи та види гідротерапії. Области застосування та переваги гідротерапії.	6	Підготовка конспекту	Усне опитування, перевірка конспекту
2	Терапевтичні процедури в гідротерапії: ванни, душі, обгортання, компреси, обтирання. Види процедур, показання та протипоказання до застосування.	8	Підготовка конспекту	Усне опитування, перевірка конспекту
3	Лікувальні мінеральні води при зовнішньому та внутрішньому застосуванні.	6	Підготовка конспекту	Усне опитування, перевірка конспекту
4	Особливості застосування гідротерапії при порушеннях опорно-рухового апарату	6	Підготовка конспекту	Усне опитування, перевірка конспекту
5	Особливості гідротерапії при порушеннях нервової системи.	6	Підготовка конспекту	Усне опитування, перевірка конспекту
6	Особливості використання гідротерапевтичних процедур для оздоровлення та профілактики захворювань у дорослих та дітей, загальні принципи та підходи до загартування.	6	Підготовка конспекту	Усне опитування, перевірка конспекту
7	Організація роботи, правила техніки безпеки, невідкладна допомога при застосуванні гідротерапії. Підготовка до заліку	8	Підготовка конспекту	Усне опитування, перевірка конспекту
	Всього годин	46		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність здобувачів освіти контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами.

Оцінка успішності здобувача освіти з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як середня арифметична оцінка засвоєння відповідних розділів і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

Для здобувачів освіти, які хочуть поліпшити успішність з дисципліни за шкалою ECTS, підсумковий контроль здійснюється додатково за графіком, затвердженим у навчальному закладі: під час зимових канікул або в останні 2 тижні навчального року.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

Оцінювання поточної освітнього компоненту (далі ПОК)

Під час оцінювання засвоєння кожної теми освітнього компоненту (ПОК) та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «5», «4», «3» та «2».

ПОК передбачена для освітніх компонентів, вивчення яких в поточному семестрі не закінчується. ПОК вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній бал в 4-бальній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали.

4. Завдання з практичної та професійної підготовки, що відображають уміння та навички під час курації тематичних хворих, оцінювання результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень та вибору лікувальної тактики, які визначені в переліках робочих навчальних програм освітнього компоненту (НПОК) та ОКХ спеціальностей.

5. Завдання з діагностики та надання допомоги при невідкладних станах (у межах НПД та ОКХ спеціальності).

Оцінювання загальної навчальної діяльності (далі – ЗНД)

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) – це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення освітнього компоненту. ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для освітніх компонентів з формою контролю «диференційований залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення освітнього компоненту (з точністю до сотих) за таблицею 1 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються ДЗ)», що додається (додаток 1), автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 70 до 120.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються д/з)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	3.91	94
4.95	119	3.87	93
4.91	118	3.83	92
4.87	117	3.79	91
4.83	116	3.74	90
4.79	115	3.7	89
4.75	114	3.66	88
4.7	113	3.62	87
4.66	112	3.58	86
4.62	111	3.54	85
4.58	110	3.49	84
4.54	109	3.45	83
4.5	108	3.41	82
4.45	107	3.37	81
4.41	106	3.33	80
4.37	105	3.29	79
4.33	104	3.25	78
4.29	103	3.21	77
4.25	102	3.18	76
4.2	101	3.15	75
4.16	100	3.13	74
4.12	99	3.1	73
4.08	98	3.07	72
4.04	97	3.04	71
3.99	96	3.0	70
3.95	95	Менше 3	Недостатньо

***Оцінювання індивідуальних завдань студента
(далі - ІЗЗ)***

Індивідуальні завдання здобувача освіти з освітнього компоненту сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Терміни отримання, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, що розробляється кафедрою на кожний семестр. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання ІЗЗ комплексної тематики кількома здобувачами.

ІЗЗ оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення освітнього компоненту або його частини, при проведенні «заліку», «диференційованого заліку» або «іспиту».

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 120 балів.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти

Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час диф. заліку.

Залік

Залік з освітнього компоненту - це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс (семестр):

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Проведення заліку здійснюється викладачем академічної групи на останньому занятті в семестрі.

Якщо залік не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, до початку наступного семестру.

Методика проведення заліку:

1. Усне опитування проводиться на останньому занятті в семестрі, у кількості не менше **3 питань**. Критерій оцінювання – 90,5 % вірних відповідей, «склав - не склав».
2. Оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за всіма темами освітнього компоненту в день диференційованого заліку.

На кафедрі встановлене оцінювання освоєння практичних навичок та теоретичних знань за складеними на кафедрі білетами.

Оцінка з освітнього компоненту (далі – ООК)

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми освітнього компоненту (**ЗНОК**) та підсумкового заняття (**ПЗ**) здобувачу освіти виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Оцінка з освітнього компоненту визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та **ПЗ**, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 «Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)», автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ОД визначається у балах від 120 до 200.

Здобувачі, які не були допущені заліку або не склали його, мають право на ліквідацію поточної академічної заборгованості та перескладання СК в межах поточного семестру, а також під час зимових або літніх канікул після завершення відповідного семестру але до початку наступного.

Оцінка успішності здобувача з освітнього компоненту є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як середня арифметична оцінка засвоєння відповідних розділів і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

3.2. Питання до заліку:

1. Поняття «гідротерапія» та «бальнеотерапія» : зміст, відмінності.
2. Особливості фізико-хімічної характеристики прісної води.
3. Механізм дії прісної води на організм людини.
4. Класифікація фізичних чинників водолікувального впливу.
5. Температура води як фізичний чинник водолікувального впливу.
6. Термічна дія прісної води – поняття «теплоємність», «теплопровідність» та «конвекція».
7. Значення гідростатичного впливу води як механічного чинника на організм людини.
8. Значення тривалості проведення водолікувального впливу на організм людини.
9. Фізіологічні основи водолікування.
10. Загальні реакції-відповіді організму людини на лікування водою.
11. Реакції-відповіді організму на вплив холодної води.
12. Класифікація процедур із застосуванням холодної води.
13. Реакції-відповіді організму на вплив прохолодної води та води індиферентної температури.
14. Реакції-відповіді організму на вплив гарячої води.
15. Значення хімічного чинника в складі води.
16. Класифікація гідропроцедур за способом застосування.
17. Основні критерії дозування процедур гідротерапії.
18. Особливості впливу водних процедур на організм дитини.
19. Загальне вологе укутування- фізична характеристика, механізм дії чинника.
20. Місцеве вологе укутування – фізична характеристика, механізм дії чинника.
21. Класифікація та лікувальні ефекти компресу.
22. Покази та протипокази до проведення вологого укутування.
23. Методика проведення процедури вологого укутування.
24. Дозування процедури вологого укутування.
25. Методика проведення обмивання та обтирання як водолікувальної процедури.
26. Методика накладання зігріваючого компресу.
27. Методика накладання охолоджуючого компресу.
28. Душі –механізм загального впливу на організм людини, лікувальні ефекти.
29. Душі - загальна класифікація.
30. Душі - покази та протипокази до проведення процедур.
31. Різновиди душів, класифікації за особливостями механізму впливу на організм людини.
32. Оснащення та методика проведення душів. Дозування.
33. Підводний душ-масаж- характеристика, особливості впливу на організм людини, лікувальні ефекти.
34. Оснащення та методика проведення підводного душу-масажу.
35. Покази та протипокази до проведення підводного душу-масажу.

36. Техніка безпеки при проведенні підводного душу-масажу.
37. Механізм дії прісних ванн на організм людини.
38. Класифікація ванн за температурним чинником.
39. Прісні ванни- класифікація.
40. Ванни за Гауфе – характеристика, методика проведення.
41. Ароматичні ванни – класифікація, характеристика.
42. Газові ванни - класифікація, характеристика.
43. Гідроколонотерапія - лікувальне значення, покази та протипокази до проведення, оснащення, методика проведення, техніка безпеки.
44. Реабілітаційне значення гідротерапії при порушеннях постави та викривленнях хребта.
45. Підводне витяжіння хребта як гідротерапевтична процедура: оснащення, покази та протипокази, техніка безпеки.
46. Лікувальне значення лазні як гідротерапевтичної процедури, види лазень, покази та протипокази до проведення, техніка безпеки.
47. Лікувальне значення сауни як гідротерапевтичної процедури, види лазень, покази та протипокази до проведення, техніка безпеки.
48. Використання гідротерапевтичних процедур для оздоровлення та профілактики захворювань у дорослих та дітей.
49. Основні принципи загартування.
50. Доріжка Кнейпа як метод загартування.
51. Поняття «гідрокінезотерапія» : основні ефекти лікувальної дії гідрокінезотерапії, показання та протипоказання для проведення, оснащення.
52. Різновиди гідрокінезітерапевтичного впливу – аквагімнастика, аквафітнес, аквастеп.
53. Правила проведення, загальні показання та протипоказання до використання гімнастичних вправ у воді при різних нозологіях.
54. Загальні правила безпеки поведінки під час занять в басейні.

3.3. Контрольні питання:

1. Поняття про гідротерапію.
2. Мета, завдання гідротерапії як складової фізичної реабілітації.
3. Механізм дії прісної води на організм людини.
4. Основні чинники водолікувального впливу води.
5. Фізіологічні основи водолікування.
6. Реакції-відповіді організму людини на гідротерапевтичний вплив.
7. Класифікація гідропроцедур за способом застосування.
8. Основні критерії дозування процедур гідротерапії.
9. Загальний вплив водних процедур на організм людини.
10. Загальне та місцеве вологе укутування – фізична характеристика, механізм дії чинника.
11. Лікувальні ефекти загального та місцевого вологого укутування (компресу).
12. Покази та протипокази до проведення вологого укутування.
13. Методика і техніка проведення процедури вологого укутування. Дозування.

14. Укутування в дитячій практиці – особливості проведення.
15. Методика проведення обмивання та обтирання.
16. Методика накладання зігріваючого та охолоджуючого компресів.
17. Душі – механізм загального впливу на організм людини, лікувальні ефекти.
18. Різновиди душів, класифікації за особливостями механізму впливу.
19. Душі - покази та протипокази до проведення процедур.
20. Методика і техніка проведення душів. Дозування, техніка безпеки.
21. Підводний душ-масаж- характеристика, особливості впливу на організм людини, лікувальні ефекти.
22. Оснащення та методика проведення підводного душу-масажу.
23. Покази та протипокази до проведення підводного душу-масажу.
24. Техніка безпеки при проведенні підводного душу-масажу.
25. Механізм дії прісних ванн на організм людини.
26. Класифікація ванн за температурним чинником.
27. Прісні ванни- класифікація.
28. Ванни за Гауфе – характеристика, методика проведення.
29. Ароматичні ванни – класифікація, характеристика, техніка безпеки.
30. Газові ванни - класифікація, характеристика, техніка безпеки.
31. Гідроколонотерапія - лікувальне значення, покази та протипокази до проведення, оснащення, методика проведення та техніка безпеки.
32. Реабілітаційне значення гідротерапії при порушеннях постави та викривленнях хребта.
33. Підводне витягання хребта як гідротерапевтична процедура: оснащення, покази та протипокази, методика проведення, техніка безпеки.
34. Лікувальне значення лазні як гідротерапевтичної процедури, види лазень, покази та протипокази до проведення, техніка безпеки.
35. Лікувальне значення сауни як гідротерапевтичної процедури, види саун, покази та протипокази до проведення, техніка безпеки.
36. Використання гідротерапевтичних процедур для оздоровлення та профілактики захворювань у дорослих та дітей.
37. Поняття «гідрокінезотерапія».
38. Основні ефекти лікувальної дії гідрокінезотерапії, показання та протипоказання для проведення, оснащення.
39. Різновиди гідрокінезотерапевтичного впливу – аквафітнес.
40. Правила проведення, показання та протипоказання до використання гімнастичних вправ у воді при різних нозологіях.
41. Загальні правила безпеки поведінки під час занять в басейні.

3.4. Індивідуальні завдання:

1. Підготовка реферату за темами для самостійного вивчення (5 балів).
2. Проведення самостійного фрагменту наукового дослідження (10 балів).
3. Пошук та опрацювання навчальних і науково-методичних ресурсів за темами для самостійного вивчення (5 балів).
4. Підготовка наукової доповіді на засіданні наукового гуртка та/або науково-студентській конференції (10 балів).

5. Участь у міжвузівській та/або всеукраїнській олімпіаді з дисципліни (10 балів).

6. Підготовка наукових публікацій: тез з збірниках науково-практичних конференцій, збірниках наукових праць, статей у фахових наукових виданнях (10 балів).

3.5. Правила оскарження оцінки

Апеляція студента щодо оцінки (кількості балів), отриманої на заліку у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності студента.

Додаткове опитування студента при розгляді апеляцій не допускається.

Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома студента не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що здобувачі відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;

- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);

- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;

- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;

- грати в азартні ігри;

- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);

- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-студент», «студент-студент», «студент-група студентів».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гідротерапія / Кларенс Дейл, Чарльз Томас. – К. 2018 – 160 с.
2. Курортологія та курорти України: навч. посіб. для самостійної роботи студентів VI курсу медичних факультетів при підготовці до практичних занять з навчальної дисципліни «Медична реабілітація» / уклад. С.М. Малахова, О.О. Черепок, Н.Г. Волох. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 105 с
3. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В.В. Клапчука, О.С. Полянської. – Чернівці: Прут, 2006. – 208 с.
4. Фізіотерапія: підручник для мед. ВНЗ I-III р.а. – 2-ге вид., випр. Затверджено МОЗ / Н.П. Яковенко, В.Б. Самойленко. – К., 2018. – 256 с.
5. Сухан В.С. Кліматологія і кліматотерапія : методичні рекомендації /В.С. Сухан. – Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2012. – 60 с.

Допоміжна

1. Ведмідь Н. І. Класифікація санаторно-курортних і оздоровчих підприємств /Н. І. Ведмідь // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 238. – С. 9–13.
2. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник, 2-е видання, виправлене / Н.М. Касевич - К.: Медицина, 2009. - 424 с.
3. Кифяк В. Ф. Розвиток медичного туризму в регіонах України /В. Ф. Кифяк // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013.-№ 1. – С. 30–33.
4. Neurological Rehabilitation: Optimizing motor performance. By (author) Janet H. Carr, Roberta B. Shepherd. - Elsevier Health Sciences, 2010. –376 p.
5. Sports Injury Prevention and Rehabilitation : Integrating Medicine and Science for Performance Solutions. Edited by David Joyce, Daniel Lewindon - Taylor & Francis Ltd, 2016. – 452 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://my.clevelandclinic.org/health/treatments/23137-hydrotherapy> — сайт присвячений гідротерапії, де можна знайти інформацію про різні методи водолікування, а також їхнє застосування у реабілітації та лікуванні захворювань.
2. Наукова бібліотека ХНМУ <https://knmu.edu.ua/struktturni-pidrozdily/naukova-biblioteka/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
4. Hydrotherapy exercise <https://www.youtube.com/watch?v=Y0aVFe-sevk>
2. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

3. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

4. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

5. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ <https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

8. ІНШЕ -